

2006. február 16., csütörtök

P6_TA(2006)0069

A kulturális örökség Azerbajdzsánban

Az Európai Parlament állásfoglalása a kulturális örökségről Azerbajdzsánban

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2005. június 9-i⁽¹⁾ és 2005. október 27-i⁽²⁾, Azerbajdzsánról szóló állásfoglalásaira,
 - tekintettel a 2006. január 19-i, az európai szomszédsági politikáról szóló állásfoglalására⁽³⁾,
 - tekintettel korábbi, a Dél-Kaukázusról szóló állásfoglalásaira, és különösen az 1999. március 11-i állásfoglalására a kaukázusi békefolyamat támogatásáról⁽⁴⁾, valamint a Tanácsnak címzett 2004. február 26-i ajánlására az EU dél-kaukázusi politikájáról⁽⁵⁾,
 - tekintettel a Tanács 2004. június 14-i határozatára Örményország és Azerbajdzsán bevonásáról az európai szomszédsági politika kereteibe, különösen a jószomszédi kapcsolatok, főképpen a kisebbségek tiszteletben tartása általi előmozdítása céljából,
 - tekintettel Azerbajdzsán és Örményország kötelezettségeire az Európai Tanács felé, különösképpen az Európai Kulturális Egyezmény, az európai építészeti örökség védelméről szóló felülvizsgált egyezmény és a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény által, melyeket ratifikáltak és elkötelezték magukat tiszteletben tartásukra,
 - tekintettel az UNESCO kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló, 1954. évi hágai egyezményére és annak 1954. évi jegyzőkönyvére, melynek Örményország és Azerbajdzsán is részese, és amely az elfoglalt területekre alkalmazandó,
 - tekintettel az UNESCO 2003. évi nyilatkozatára a kulturális örökség szándékos pusztításáról, melynek révén a nemzetközi közösség elismeri a kulturális örökség védelmének fontosságát, és megerősíti elkötelezettségét bármilyen, szándékos pusztítása elleni küzdelemre, hogy a kulturális örökség átadható legyen az eljövendő nemzedékeknek,
 - tekintettel az ICOMOS (Műemlékek és Műemléki Együttesek Nemzetközi Tanácsa) jelentésére⁽⁶⁾ és az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának a lelkiismereti és vallásszabadságról szóló közbenső jelentésére⁽⁷⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel Örményország azt állította, hogy azerbajdzsáni erők 1998 novemberében és 2002 decemberében a nahicseváni régióban lévő Dzsulfa temetőjében pusztításokat végeztek; mivel a legutóbbi pusztítások 2005 decemberében történtek, melyet az örmény hatóságok által készített videofelvétel egyértelműen bizonyít;
- B. mivel ezek az események számos reakciót váltottak ki a nemzetközi közösség részéről; mivel Azerbajdzsán nem adott választ az ENSZ volt különleges előadójának, Abdelfattah Amornak az 1998. novemberi és a 2002. decemberi események kapcsán folytatott vizsgálatára;
- C. mivel bizonyítékok vannak az azerbajdzsáni hatóságok részvételéről e műemlékek elpusztításában;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0243.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0411.

⁽³⁾ Elfogadott szöveg P6_TA(2006)0028.

⁽⁴⁾ HL C 175., 1999.6.21., 251. o.

⁽⁵⁾ HL C 98. E, 2004.4.23., 193. o.

⁽⁶⁾ Jelentés a veszélyben lévő műemlékekről és műemléki együttesekről, 2002.

⁽⁷⁾ Az ENSZ Közgyűlés 58. ülése – 1/58/296 sz. dokumentum, 2003.8.19.

2006. február 16., csütörtök

- D. hangsúlyozva e régészeti lelőhely különleges természetét, ahol még mindig 6000 khacskar – az örmény vallásos művészetre jellemző faragott kőkereszt – maradt, amelyek a régió etnikai és kulturális sokféleségéről tanúskodnak;
- E. mivel a kulturális, vallási vagy nemzeti örökség bármely műemlékének vagy műtárgyának elpusztítása vagy megszenteltetésének sérti az Európai Unió elveit;
- F. mivel ez a pusztítás az Örményország és Azerbajdzsán között, a Hegyi-Karabahért folyó felfüggesztett konfliktus keretében zajlik;
- G. mivel a Hegyi-Karabahról folytatott tárgyalások a közeljövőben eredményre vezethetnek, és mivel a konfliktus rendezésének alapelveiről megegyezés születhet az örmény és az azeri elnök 2006. február 10-i és 11-i rambouillet-i találkozásának sikertelensége ellenére is;
- H. emlékeztetve arra, hogy az európai szomszédsági politika célja kivételezett partnerség kialakítása Azerbajdzsánnal és Örményországgal közös értékek alapján, beleértve a kisebbségek és kulturális örökségük tiszteletben tartását,
1. határozottan elítéli a dzsulfai temető lerombolását és minden történelmi jelentőségű hely elpusztítását Örményország és Azerbajdzsán területén, és elítél minden olyan cselekedetet, amely egy nép kulturális örökségének elpusztítására irányul;
 2. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegye egyértelművé Örményország és Azerbajdzsán kormányai számára, hogy mindent meg kell tenni az ilyen romboláshoz vezető etnikai tisztogatás megállításának érdekében, és hogy meg kell találni a módját a menekültek és az otthonukat elhagyni kényszerültek fokozatos visszatérésének megkönnyítése érdekében;
 3. kéri Azerbajdzsán és Örményország kormányait, hogy tartsák tiszteletben nemzetközi kötelezettségvállalásaikat – többek között a kulturális örökség területén –, különösen azokat, amelyek az Európa Tanácshoz történt csatlakozásuk és az európai szomszédsági politikához való kapcsolódásuk nyomán születtek;
 4. hangsúlyozza, hogy a kisebbségi jogok tiszteletben tartása, beleértve a történelmi, vallási és kulturális örökséget, alapvető feltétele az európai szomszédsági politika valódi és hatékony fejlődésének, amelynek az érintett országok közötti jószomszédi viszony kialakulásához is el kell vezetnie;
 5. kéri, hogy Azerbajdzsán engedje be területére a régészeti örökséget, különösen az örmény emlékeket felügyelő és védő küldöttségeket, például az ICOMOS szakértőit, és tegye lehetővé az Európai Parlament küldöttségének, hogy felkereshesse a dzsulfai régészeti lelőhelyet;
 6. felszólítja Örményország és Azerbajdzsán kormányát, hogy tartsa tiszteletben a nemzetközi szervezetekben, például az UNESCO-ban és az Európa Tanácsban való részvétel keretében tett nemzetközi kötelezettségvállalásait, különösen a kultúra és az örökség megőrzése területén, és hogy más, veszélyeztetett helyek lerombolását megelőzendő tegyen meg mindent a területén található régészeti, történelmi és kulturális örökség védelme érdekében;
 7. felszólítja az Európai Bizottságot és a Tanácsot, hogy az európai szomszédsági politika keretében jelenleg megvitatás alatt álló cselekvési tervbe vegyenek bele egy, az ezeken a területeken lévő értékes régészeti és történelmi helyek védelméről szóló záradékot;
 8. kéri a Bizottságot és a Tanácsot, hogy tegye az általánosan elfogadott alapelvek, különösen az Európa Tanács tagjaiként az emberi és kisebbségi jogok terén vállalt kötelezettségek Azerbajdzsán és Örményország általi betartását az európai szomszédsági politika cselekvési tervei alkalmazásának feltételévé, és felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy e cselekvési tervekbe illesszenek be különleges intézkedéseket a kisebbségek kulturális örökségének védelme érdekében;
 9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Örményország kormányának és elnökének, Azerbajdzsán kormányának és elnökének, az EBESZ parlamenti közgyűlésének, az Európa Tanácsnak, az UNESCO főigazgatójának és az ENSZ főtitkárának.
-